
OFFERYNNAU STATUDOL CYMRU

2016 Rhif 1009 (Cy. 243) (C. 70)

TAI, CYMRU

Gorchymyn Deddf Tai (Cymru) 2014 (Cychwyn Rhif 7) 2016

Gwnaed - - - - - 18 Hydref 2016

Mae Gweinidogion Cymru yn gwneud y Gorchymyn a ganlyn drwy arfer y pwerau a roddir iddynt gan adran 145(3) o Ddeddf Tai (Cymru) 2014(1).

Enwi a dehongli

- 1.—(1) Enw'r Gorchymyn hwn yw Gorchymyn Deddf Tai (Cymru) 2014 (Cychwyn Rhif 7) 2016.
(2) Yn y Gorchymyn hwn, ystyr “y Ddeddf” (“*the Act*”) yw Deddf Tai (Cymru) 2014.

Y diwrnod penodedig

- 2.—(1) Y diwrnod penodedig i'r darpariaethau a ganlyn o'r Ddeddf ddod i rym yw 23 Tachwedd 2016.
(2) Yn Rhan 1 (Rheoleiddio tai rhent preifat)—
(a) adran 4 (gofyniad i landlord fod yn gofrestredig);
(b) adran 5 (eithriadau i'r gofyniad i landlord fod yn gofrestredig) at bob diben sy'n weddill;
(c) adran 6 (gofyniad i landlord fod yn drwyddedig i ymgymryd â gweithgareddau gosod) at bob diben sy'n weddill;
(d) adran 7 (gofyniad i landlord fod yn drwyddedig i ymgymryd â gweithgareddau rheoli eiddo) at bob diben sy'n weddill;
(e) adran 8 (eithriadau i ofynion i landlord fod yn drwyddedig) at bob diben sy'n weddill;
(f) adran 9 (gofyniad i asiantau fod yn drwyddedig i ymgymryd â gwaith gosod);
(g) adran 10 (ystyr gwaith gosod) at bob diben sy'n weddill;
(h) adran 11 (gofyniad i asiantau fod yn drwyddedig i ymgymryd â gwaith rheoli eiddo);
(i) adran 12 (ystyr gwaith rheoli eiddo) at bob diben sy'n weddill;
(j) adran 13 (y drosedd o benodi asiant heb drwydded);
(k) adran 28 (erlyniad gan awdurdod trwyddedu neu awdurdod tai lleol);

---

(1) 2014 dccc 7.

- (l) adran 29 (hysbysiadau cosbau penodedig) at bob diben sy'n weddill;
  - (m) adran 30 (gorchmyntion atal rhent);
  - (n) adran 31 (dirymu gorchmyntion atal rhent);
  - (o) adran 32 (gorchmyntion ad-dalu rhent);
  - (p) adran 33 (gorchmyntion ad-dalu rhent: darpariaeth bellach);
  - (q) adran 34 (pŵer i Weinidogion Cymru wneud rheoliadau mewn perthynas ag adrannau 32 a 33) at bob diben sy'n weddill;
  - (r) adran 35 (troseddau gan gyrrff corfforaethol);
  - (s) adran 40 (cod ymarfer) at bob diben sy'n weddill;
  - (t) adran 41 (canllawiau) at bob diben sy'n weddill;
  - (u) adran 42 (cyfarwyddiadau) at bob diben sy'n weddill;
  - (v) adran 43 (gweithgaredd sy'n groes i'r Rhan hon: effaith ar gytundebau tenantiaeth);
  - (w) adran 44 (cyfyngiad ar derfynu tenantiaethau); ac
  - (x) adran 46 (rheoliadau ar ffioedd) at bob diben sy'n weddill.
- (3) Yn Rhan 2 o'r Ddeddf (Digartrefedd), adran 75(3) (dyletswydd i sicrhau llety ar gyfer ceiswyr mewn angen blaenoriaethol pan fo'r ddyletswydd yn adran 73 yn dod i ben).
- (4) Yn Rhan 4 o'r Ddeddf (Safonau ar gyfer tai cymdeithasol), adran 129 (cymhwysod dyletswyddau sy'n ymwneud â ffioedd gwasanaeth i denantiaethau awdurdod lleol).
- (5) Yn Rhan 5 o'r Ddeddf (Cyllid tai), adran 131(1), (2), (3), (4)(a) a (b) (diddymu cymhorthdal Cyfrif Refeniw Tai).
- (6) Yn Rhan 6 o'r Ddeddf (Caniatáu i gymdeithasau tai cwbl gydfuddiannol roi tenantiaethau sicr), adran 138 (diwygio Atodlen 2 i Ddeddf Tai 1988).

Carl Sargeant
Ysgrifennydd y Cabinet dros Gymunedau a
Phlant, un o Weinidogion Cymru

18 Hydref 2016

NODYN ESBONIADOL

(*Nid yw'r nodyn hwn yn rhan o'r Gorchymyn*)

Hwn yw'r seithfed gorchymyn cychwyn a wnaed gan Weinidogion Cymru o dan Ddeddf Tai (Cymru) 2014 ("y Ddeddf").

Mae'r Gorchymyn hwn yn dwyn y darpariaethau hynny a restrir yn erthygl 2 i rym ar 23 Tachwedd 2016.

Mae erthygl 2(2) yn dwyn y darpariaethau a ganlyn o Ran 1 y Ddeddf i rym: adrannau 4, 9, 11, 13, 28, 30 i 33, 35, 43 a 44 a'r darpariaethau a ganlyn at bob diben sy'n weddill: adrannau 5 i 8, 10, 12, 29, 34, 40 i 42 a 46.

Mae paragraff (3) o erthygl 2 yn dwyn adran 75(3) o Ran 2 o'r Ddeddf i rym. Mae paragraff (4) yn dwyn adran 129 o Ran 4 o'r Ddeddf i rym. Mae paragraff (5) yn dwyn adran 131(1), (2), (3) a (4) (a) a (b) o Ran 5 o'r Ddeddf i rym ac mae paragraff (6) yn dwyn adran 138 o Ran 6 o'r Ddeddf i rym.

NODYN AM Y GORCHMYNION CYCHWYN CYNHARACH

(*Nid yw'r nodyn hwn yn rhan o'r Gorchymyn*)

Mae'r darpariaethau a ganlyn o'r Ddeddf wedi eu dwyn i rym, i'r graddau a nodir isod, drwy orchymynion cychwyn a wnaed cyn dyddiad y Gorchymyn hwn.

<i>Y Ddarpariaeth</i>	<i>Y Dyddiad Cychwyn</i>	<i>Rhif O.S.</i>
Adran 1	23 Tachwedd 2015	2015/1826 (Cy. 266)
Adran 2 (yn rhannol)	1 Rhagfyr 2014	2014/3127 (Cy. 316)
Adran 2 (at y dibenion sy'n weddill)	23 Tachwedd 2015	2015/1826 (Cy. 266)
Adran 3 (yn rhannol)	1 Rhagfyr 2014	2014/3127 (Cy. 316)
Adran 3 (at y dibenion sy'n weddill)	23 Tachwedd 2015	2015/1826 (Cy. 266)
Adran 5 (yn rhannol)	1 Rhagfyr 2014	2014/3127 (Cy. 316)
Adran 6 (yn rhannol)	1 Rhagfyr 2014	2014/3127 (Cy. 316)
Adran 7 (yn rhannol)	1 Rhagfyr 2014	2014/3127 (Cy. 316)
Adran 8 (yn rhannol)	1 Rhagfyr 2014	2014/3127 (Cy. 316)
Adran 10 (yn rhannol)	1 Rhagfyr 2014	2014/3127 (Cy. 316)
Adran 12 (yn rhannol)	1 Rhagfyr 2014	2014/3127 (Cy. 316)
Adran 14 (yn rhannol)	1 Rhagfyr 2014	2014/3127 (Cy. 316)
Adran 14 (at y dibenion sy'n weddill)	23 Tachwedd 2015	2015/1826 (Cy. 266)
Adran 15 (yn rhannol)	1 Rhagfyr 2014	2014/3127 (Cy. 316)

Statws This is the original version (as it was originally made). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

<i>Y Ddarpariaeth</i>	<i>Y Dyddiad Cychwyn</i>	<i>Rhif O.S.</i>
Adran 15 (at y dibenion sy'n weddill)	23 Tachwedd 2015	2015/1826 (Cy. 266)
Adran 16 (yn rhannol)	1 Rhagfyr 2014	2014/3127 (Cy. 316)
Adran 16 (at y dibenion sy'n weddill)	23 Tachwedd 2015	2015/1826 (Cy. 266)
Adrannau 17 a 18	23 Tachwedd 2015	2015/1826 (Cy. 266)
Adran 19 (yn rhannol)	1 Rhagfyr 2014	2014/3127 (Cy. 316)
Adran 19 (at y dibenion sy'n weddill)	23 Tachwedd 2015	2015/1826 (Cy. 266)
Adran 20 (yn rhannol)	1 Rhagfyr 2014	2014/3127 (Cy. 316)
Adran 20 (at y dibenion sy'n weddill)	23 Tachwedd 2015	2015/1826 (Cy. 266)
Adran 21 (yn rhannol)	1 Rhagfyr 2014	2014/3127 (Cy. 316)
Adran 21 (at y dibenion sy'n weddill)	23 Tachwedd 2015	2015/1826 (Cy. 266)
Adran 22	23 Tachwedd 2015	2015/1826 (Cy. 266)
Adran 23 (yn rhannol)	1 Rhagfyr 2014	2014/3127 (Cy. 316)
Adran 23 (at y dibenion sy'n weddill)	23 Tachwedd 2015	2015/1826 (Cy. 266)
Adrannau 24 i 27	23 Tachwedd 2015	2015/1826 (Cy. 266)
Adran 29 (yn rhannol)	1 Rhagfyr 2014	2014/3127 (Cy. 316)
Adran 34 (yn rhannol)	1 Rhagfyr 2014	2014/3127 (Cy. 316)
Adrannau 36 i 39	23 Tachwedd 2015	2015/1826 (Cy. 266)
Adran 40 (yn rhannol)	1 Rhagfyr 2014	2014/3127 (Cy. 316)
Adran 41 (yn rhannol)	1 Rhagfyr 2014	2014/3127 (Cy. 316)
Adran 42 (yn rhannol)	1 Rhagfyr 2014	2014/3127 (Cy. 316)
Adran 45	23 Tachwedd 2015	2015/1826 (Cy. 266)
Adran 46 (yn rhannol)	1 Rhagfyr 2014	2014/3127 (Cy. 316)
Adrannau 47 ac 48	23 Tachwedd 2015	2015/1826 (Cy. 266)
Adran 49 (yn rhannol)	1 Rhagfyr 2014	2014/3127 (Cy. 316)
Adran 49 (at y dibenion sy'n weddill)	23 Tachwedd 2015	2015/1826 (Cy. 266)
Adran 50 (yn rhannol)	1 Rhagfyr 2014	2014/3127 (Cy. 316)
Adran 50 (at y dibenion sy'n weddill)	27 Ebrill 2015	2015/1272 (Cy. 88)
Adrannau 51 i 56	27 Ebrill 2015	2015/1272 (Cy. 88)

<i>Y Ddarpariaeth</i>	<i>Y Dyddiad Cychwyn</i>	<i>Rhif O.S.</i>
Adran 57 (yn rhannol)	1 Rhagfyr 2014	2014/3127 (Cy. 316)
Adran 57 (at y dibenion sy'n weddill)	27 Ebrill 2015	2015/1272 (Cy. 88)
Adran 58	27 Ebrill 2015	2015/1272 (Cy. 88)
Adran 59 (yn rhannol)	1 Rhagfyr 2014	2014/3127 (Cy. 316)
Adran 59 (at y dibenion sy'n weddill)	27 Ebrill 2015	2015/1272 (Cy. 88)
Adrannau 60 i 63	27 Ebrill 2015	2015/1272 (Cy. 88)
Adran 64 (yn rhannol)	1 Rhagfyr 2014	2014/3127 (Cy. 316)
Adran 64 (at y dibenion sy'n weddill)	27 Ebrill 2015	2015/1272 (Cy. 88)
Adrannau 65 i 71	27 Ebrill 2015	2015/1272 (Cy. 88)
Adran 72 (yn rhannol)	1 Rhagfyr 2014	2014/3127 (Cy. 316)
Adran 72 (at y dibenion sy'n weddill)	27 Ebrill 2015	2015/1272 (Cy. 88)
Adran 73	27 Ebrill 2015	2015/1272 (Cy. 88)
Adran 74	27 Ebrill 2015	2015/1272 (Cy. 88)
Adran 75(1), (2) a (4)	27 Ebrill 2015	2015/1272 (Cy. 88)
Adrannau 76 a 77	27 Ebrill 2015	2015/1272 (Cy. 88)
Adran 78 (yn rhannol)	1 Rhagfyr 2014	2014/3127 (Cy. 316)
Adran 78(2) (yn rhannol)	27 Ebrill 2015	2015/1272 (Cy. 88)
Adran 78 (at y dibenion sy'n weddill)	1 Gorffennaf 2015	2015/1272 (Cy. 88)
Adran 79	27 Ebrill 2015	2015/1272(Cy. 88)
Adran 80 (yn rhannol)	1 Rhagfyr 2014	2014/3127 (Cy. 316)
Adran 80 (at y dibenion sy'n weddill)	27 Ebrill 2015	2015/1272 (Cy. 88)
Adran 81 (yn rhannol)	1 Rhagfyr 2014	2014/3127 (Cy. 316)
Adran 81 (at y dibenion sy'n weddill)	27 Ebrill 2015	2015/1272 (Cy. 88)
Adrannau 82 i 85	27 Ebrill 2015	2015/1272 (Cy. 88)
Adran 86 (yn rhannol)	1 Rhagfyr 2014	2014/3127 (Cy. 316)
Adran 86 (at y dibenion sy'n weddill)	27 Ebrill 2015	2015/1272 (Cy. 88)
Adrannau 87 i 94	27 Ebrill 2015	2015/1272 (Cy. 88)
Adran 95 (yn rhannol)	1 Rhagfyr 2014	2014/3127 (Cy. 316)

Statws This is the original version (as it was originally made). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

<i>Y Ddarpariaeth</i>	<i>Y Dyddiad Cychwyn</i>	<i>Rhif O.S.</i>
Adran 95 (at y dibenion sy'n weddill)	27 Ebrill 2015	2015/1272 (Cy. 88)
Adrannau 96 a 97	27 Ebrill 2015	2015/1272 (Cy. 88)
Adran 98 (yn rhannol)	1 Rhagfyr 2014	2014/3127 (Cy. 316)
Adran 98 (at y dibenion sy'n weddill)	27 Ebrill 2015	2015/1272 (Cy. 88)
Adran 99 (yn rhannol)	1 Rhagfyr 2014	2014/3127 (Cy. 316)
Adran 99 (at y dibenion sy'n weddill)	27 Ebrill 2015	2015/1272 (Cy. 88)
Adran 100	27 Ebrill 2015	2015/1272 (Cy. 88)
Adrannau 101 a 102	25 Chwefror 2015	2015/380 (Cy. 39)
Adrannau 103 a 104	16 Mawrth 2016	2016/266 (Cy. 99)
Adran 105	25 Chwefror 2015	2015/380 (Cy. 39)
Adran 106 (yn rhannol)	1 Rhagfyr 2014	2014/3127 (Cy. 316)
Adran 106 (at y dibenion sy'n weddill)	25 Chwefror 2015	2015/380 (Cy. 39)
Adrannau 107 i 110	25 Chwefror 2015	2015/380 (Cy. 39)
Adrannau 111 i 128	1 Rhagfyr 2014	2014/3127 (Cy. 316)
Adran 130	1 Rhagfyr 2014	2014/3127 (Cy. 316)
Adran 131(4)(c)	1 Rhagfyr 2014	2014/3127 (Cy. 316)
Adran 137	1 Rhagfyr 2014	2014/3127 (Cy. 316)
Adran 139	16 Rhagfyr 2015	2015/2046 (Cy. 310)
Adrannau 140 a 141	1 Rhagfyr 2014	2014/3127 (Cy. 316)
Adran 144	1 Rhagfyr 2014	2014/3127 (Cy. 316)
Atodlen 1	23 Tachwedd 2015	2015/1826 (Cy. 266)
Paragraff 1 o Atodlen 2 (yn rhannol)	1 Rhagfyr 2014	2014/3127 (Cy. 316)
Atodlen 2 (at y dibenion sy'n weddill)	27 Ebrill 2015	2015/1272 (Cy. 88)
Rhan 1 o Atodlen 3	27 Ebrill 2015	2015/1272 (Cy. 88)
Rhan 2 o Atodlen 3	25 Chwefror 2015	2015/380 (Cy. 39)
Rhan 3 o Atodlen 3	1 Rhagfyr 2014	2014/3127 (Cy. 316)
Rhan 4 o Atodlen 3	16 Rhagfyr 2015	2015/2046 (Cy. 310)
Rhan 5 o Atodlen 3	1 Rhagfyr 2014	2014/3127 (Cy. 316)

Statws This is the original version (as it was originally made). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

Gweler hefyd adran 145(1) o'r Ddeddf ar gyfer y darpariaethau a ddaeth i rym ar y diwrnod y cafodd y Ddeddf y Cydsyniad Brenhinol ac adran 145(2) ar gyfer y darpariaethau hynny a ddaeth i rym 2 fis ar ôl i'r Ddeddf gael y Cydsyniad Brenhinol.